No. 134. DONDERDAG 12 NOVEMBER. 1863.

VEERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag**, **Donderdag** en **Zaturdag.** De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.60**, buiten ASSEN franco per pos **f 2.75.** — De prijs der ADVERTENTIEN is van een tot vijf regels **f 1.00**, en voor elken regel meer **f -15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Assen doen te weten, dat op Vrijdag den 13den dezer maand ***geene VUURWERKEN*** op de openbare straat mogen worden ***afgestoken***, tijdens de gecostumeerde optogt der Kozakken en gedurende het afbranden van het vuurwerk door de Commissie met de regeling der feesten belast, wordende de ingezetenen uitgenoodigd, daartoe zooveel mogelijk mede te werken.

Assen, 11 November 1863.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
VAN DER FELTZ, Burgem.
G. L. W. VOS, Secretaris.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

In 't vorige Nommer bragten wij u, waarde lezers! in het Paleis des Volks, voor een troon, om te luisteren wat een man sprak die gevreesd wordt — nu roepen wij u in verbeelding op e[illegible]d in N.-Amerika.

Was er een winter-avond noodig om de troonrede van den derden *Napoleon* te lezen en te bepeinzen — het nieuws uit N.-Amerika munt uit door eene verschrikkelijke kortheid.

„In den nacht van den 29sten October jl. viel het Zuidelijk leger dat van den Unie-generaal *Hooker* onverhoeds aan. Bloedig was de strijd, die duurde van 12 tot 7 uur in den morgen. *Hooker* dreef de aanvallers terug en nam alle diens stellingen in."

Zóó luidt het berigt, welligt geschreven op het slagveld, te midden van duizende lijken en misschien is dat ook de eenige tijding, 't welke ons van deze nieuwe menschen-slagting wordt gegeven.

Men schijnt er geen tijd te hebben, om eene bloedige bataille in de bijzonderheden mede te deelen, wijl het einde van de eene als 't ware het begin is van eene andere.

De troonrede van Keizer *Napoleon* levert gedurende eenige weken nieuwe stof tot beschouwingen en voorspellingen. Zij wordt door allerhande brillen gelezen en ieder beoordeelt dat allezins merkwaardig staatsstuk naar de gemoedsstemming die hem eigen is.

Zoo als wij gezegd hebben, zijn er velen die bloedvlekken zien op het papier, dat hun *Napoleon's* woorden aanbiedt, en gedurig verschrikt opspringen, als hoorden zij reeds den donder van het kanon.

Anderen zien in die met talent gestelde toespraak niets anders dan een „tour de force" om de ooren te begoochelen van het groote publiek, een afleidingsmiddeltje, om zelven den winter op fatsoenlijke wijze door te komen en in de lente te doen wat de omstandigheden toelaten, aanraden of eischen.

Nog anderen gelooven, dat de Keizer den Congresmantel omhing om wie weet hoe vele redenen.

Zullen wij u eens eenige daarvan mededeelen?

Vooreerst: de oppositie in de Kamer van Afgevaardigden is strijdvaardig tegen de veroverings-politiek der Dynastie-*B naparte* en de spotternij van den heer *de Morny* met sommige Volksvertegenwoordigers zal hij niet wagen te herhalen met de heeren *Thiers* en *Berryer*.

Hij kan die redenaars niet verplunderen en als hij één woord gereed heeft dat een spelde-prik geeft, zou hij een antwoord ontvangen, dat hem op 't gebeente raakte.

Daarom verschanst zich de geweldige man achter eene congres-borstwering, ten einde de sterkte en het plan van campagne van zijne tegenpartij op zijn gemak te bestudeeren.

Ten tweede: de Czaar heeft zich in de Poolsche kwestie zeer kitteloorig betoond en schijnt niet meer te lijden aan Krim-vrees en meer dan waarschijnlijk is het, dat hij rekenen kan op de hulp van Pruissen.

Er zal dus eene ontzettende krachtsinspanning noodig zijn, om Rusland te dwingen en wie zou den Keizer daarin bijstaan?

Oostenrijk? Maar, *Frans Jozeff* is immers niet vrij met al zijne nationaliteiten en ziet steeds met zekeren schroom op het pruttelende Hongarije.

Engeland was ten aanzien der Poolsche kwestie altijd hoog van raad en klein van daad.

Summa summarum: de lauweren die behaald *konden* worden, waren voor Frankrijk, maar wat zij kostten aan geld en bloed, zou ook ten laste komen der Fransche schatkist.

Waarlijk — Keizer *Napoleon* had gelijk, dat hij voorstelde: „laten wij eens met elkanderen praten over de zaken!" ook al denkt hij: *zij dronken een glas*, enz.

En daarenboven — de Potentaten hebben nu ook in de lange winter-avonden iets om hands, in de tusschen-uren der bal's, soirée's en opera's, en — wat ook iets beteekent, het souvereine volk, of liever en eigenaardiger de „goe gemeente" heeft dan dagelijks congres-voer voor den nieuws-honger.

Zulk eene bijeenkomst van Vorsten of van hunne gevolmagtigden kost wel geld, gruwelijk veel geld, maar het Volk betaalt dat immers en daarvoor wordt het dan heel aardig bij den neus geleid!

Om nu te bewijzen, dat er geen comedie wordt gespeeld, schreef Keizer *Napoleon* onmiddelijk na het uitspreken van de troonrede aan onderscheidene Vorsten, of zij genegen waren een Congres bij te wonen, ja verzocht hij hen zeer beleefdelijk om daarop tegenwoordig te zijn en men verzekert, dat reeds eenige genoodigden antwoordden: „ja wel, baat het niet, het schaadt ook niet en 't is winterdag en 't geeft eene heele tijdkorting.

Maar wie zullen genoodigd worden?

Alleen de zoogenaamde groote Mogendheden? of allen die eene kroon dragen of nu en dan op een troontje zitten?

En waar zal het Congres worden gehouden?

De laatste vraag doen gewis niet alleen wij, want er zit speculatie in voor verhuurders van rijtuigen, voor hôtels, slagers, banketbakkers, enz.

Gewoonlijk kiest men de een of andere voorname plaats en toch — in menig opzigt verkeerd.

Wilden ze allen wèl, dan kon de instructie voor een gevolmagtigde kort zijn en dan was de stilste plek des aardbodems de beste, b.v. Schoonoord. Daar konden zij rust op prijs leeren stellen en van anderen zien hoe gelukkig men wezen kan met een bescheiden deel des levens en met en in zich zelven. Daar was men ook niet omringd van gouden luistervinken en gegalonneerde intriganten, daar vond men geen telegraaf, die elk oogenblik kon seinen: „hoe moet ik nu?" of: „als hij niet draaijen wil, sta ik dan ook stil?" of: „houd u voor 't oog met deze en achter den rug met die Majesteit en — fop ze beide." De eenige die van daar Europa op de hoogte zou houden van het verhandelde bij de hooge en magtige vierschaar, zou onze correspondent zijn en hij zou niet met het oor tegen het sleutelgat in de conferentie-kamer gaan liggen luisteren — hij zou geen verdichtselen geven over en uit de raadzaal, zooals dikwijls geschiedt — hij zou de waarheid schrijven, zonder er een tittel af of bij te doen.

(Latere berigten verzekeren, dat Keizer *Napoleon* 13 Souvereinen tot het Congres heeft uitgenoodigd.)

Eéne gevolgtrekking uit *Napoleon's* troonrede maakt ieder en wel deze: het gekroonde driemanschap, dat de Poolsche kwestie tot een goed einde zou brengen, is onverrigter zake uiteen gegaan. Het Westersche verbond is dood en Keizer *Napoleon* nam de rol op zich van doodbidder.

Te Weenen loopt ieder met de oorlogs-koorts en zoo opgewonden is men daar, dat de Tweede Kamer van den Rijksraad, der Regering een krediet toestond van 69 millioen guldens.

Dat heet een antwoord op *Napoleon's* troonrede.

Het Annamitisch Gezantschap heeft eindelijk audiëntie gehad bij den Keizer en kwam nog vroeg genoeg.

Napoleon, die bijzonder slecht gemutst was — en Z. M. had nog wel even te voren die mooije troonrede uitgesproken! — heeft de heeren Annamieten, die te Parijs reeds als vrolijke Franschjes begonnen te leven, aan 't verstand gebragt, dat hij, 't geen hij in Cochin-China veroverde, wilde behouden, dat hij zich niet wilde laten afkoopen en dat hij al bedroefd weinig op had met hun Gebieder *Tu-Duc*.

„Kwaadwilligen hebben in een heimelijk verspreid geschrift durven zeggen, dat de in kloosters gehuisveste soldaten zich verschillende onvoegzaamheden onder de godienstoefening veroorloofden. Bepaaldelijk zou zulks in de Augustyner kerk voorgevallen zijn.

„Prior van het Augustyner klooster zijnde, acht ik mij in gemoede verpligt te verklaren, dat zoodanige aantijging een schandelijke logen en laster tegen de Russische soldaten is, want het voorval hetwelk zou hebben plaats gehad terwijl die soldaten in dit klooster gehuisvest waren, heeft zich nooit voorgedaan, en wanneer die soldaten in de kerk komen, gedragen zij zich er zeer voegzaam, gelijk elken Christen betaamt.

Deze verklaring was door den Prior van het Augustyner klooster, *Paulowski*, den 26sten October onderteekend.

Het *Journal de St. Petersbourg*, dezelve mededeelende, voegt daarbij het volgende:

„Den 26sten October werd die verklaring afgelegd en den 28sten October is de Eerwaarde Pater *Paulowski*, de Prior van het Augustyner klooster, door vergiftiging gestorven, terwijl een ander monnik van hetzelfde klooster, insgelijks vergiftigd zijnde, op het uiterste lag."

Welk een moordenaars-hol is dat Warschau!

Wie kan eenige sympathie gevoelen voor een opstand, die den dolk in de eene — vergif in de andere hand draagt?

Terwijl de Europeesche beurs speculanten grabbelen naar Turksche effecten, die 12 pCt. geven, vragen 's Lands voetknechten in Turkije heel beleefd om belasting van achterstallige soldij.

Met de meeste voorkomendheid werd hun verzoek door Zijne Excellentie den Minister van Oorlog aangehoord en daaraan dadelijk voldaan, namelijk door mandaten op de schatkist, betaalbaar — bij het einde van hun diensttijd!!

Te gelijker tijd werd de soldij, die ze sedert Maart — de andere som was van 1860, 1861 en 1862 tot aan genoemde maand — te goed hadden, in klinkende spetie uitbetaald aan allen die niet pruttelden.

En dat deed niemand.

Uit nationaal gevoel, of uit besef, dat het beter is een half ei dan een leege dop?

Een enkele speculeerde dadelijk in Turksche papieren à 12 pCt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Het „N. Dagblad" deelt een schrijven mede van den heer *Stieltjes*, onlangs wegens het zenden van adressen aan de beide Kamers, door de Regering ontslagen als ambtenaar bij de spoorwegen in O. Indie; die brief is aan een vriend gerigt; wij nemen er het volgende uit over:

„Uit het besluit zult gij zien, dat ik bij den dag ontslagen ben als een koelie. — Bedienden of jongens pleegt men hier 14 dagen vooruit te waarschuwen.

„Zoodra men weten zal, waarom ik eigenlijk de adressen heb ingediend, namelijk om te beletten dat de beide Kamers der Staten-Generaal misleid werden, door uitgevonden rijstvelden in bosschen, uitgevonden bosschen in rijstvelden, verkeerde hoogte-cijfers, enz., zal de stemming ten mijnen opzigte wel veranderen.

„Ik was de éénige die het terrein in alle rigtingen doorkruist had, die ware van valsche gegevens kon onderscheiden. Mogt ik dan toelaten, dat 14 millioen van particulieren, 20 millioen garantie van het Rijk in eene hopelooze onderneming werden gestoken?

„In de nieuwe rigtingen door grootendeels denkbeeldige bosschen, zijn de lengten veel te kort opgegeven, en is het centrale punt Tempoeran zoo slecht gekozen, dat die lijnen wel nimmer uitgevoerd zullen worden.

„De geheele zaak, gegrond op een schetskaartje op de schaal van 1 op 200.000, met gedeeltelijk verkeerde cijfers, die niet van mij zijn, al vermeldt de legende der kaart zulks, is eene ware humbug.

„Spoedig hoop ik zeer omstandig dat alles te behandelen in eenige brochures; nu, te midden der drukten van inpakken, enz., heb ik daar tijd noch lust toe."

— Over den spoorweg Enschede-Karelshaven deelt de „Zeitung des Vereins" van 24 October o. a. het volgende mede:

„Door dezen weg wordt het geheele internationale verkeer van Holland naar Midden-Duitschland beoogd; hij zal dus in het vervolg van groot belang zijn. Waarschijnlijk zal een gezelschap Nederlandsche kapitalisten den bouw ondernemen: hun afgevaardigde, de heer ingenieur *Lindeman*, is thans bezig de opgaven van het verkeer op ieder deel van den weg op officiële wijze te verzamelen, ten einde de rentabiliteit van den weg te berekenen. Volgens officiële statistieke opgaven worden jaarlijks in deze rigting vervoerd 28 millioen centenaars steenkolen, op eene Duitsche mijl, of ongeveer 10 millioen ton op eene Nederlandsche mijl van 1000 el (kilometer). In de onmiddelijke nabijheid van den weg wonen 420,000 menschen, zoodat jaarlijks 2 millioen over den spoorweg zullen vervoerd worden, bij aldien men het gemiddelde van het verkeer op andere spoorwegen tot grondslag neemt. Weldra zal het comité, bestaande uit afgevaardigden van de verschillende Staten, vergaderen, om het noodige voor te bereiden. Aan het hoofd der kapitalisten staat het huis *Vitali, Pickart, Charles en Co.* te Parijs."

— Men schrijft uit Harlingen:

„Onlangs werd door een der leden van de Tweede Kamer van de beide geopende lijnen der Staatsspoorwegen met minachting gesproken, als zouden die weinig of nagenoeg niets opbrengen. Tot geruststelling van zulke zwaartillende heeren kunnen wij berigten, dat zich op de lijn Harlingen-Leeuwarden nog al eenig vertier vertoont, niettegenstaande het ongunstige weder in den laatsten tijd. In de eerste vijf dagen der exploitatie zijn hier meer personen vervoerd dan op de lijn Breda-Tilburg gedurende de geheele maand October; ll. Vrijdag zijn er uitgereikt 1259 billetten, en hoewel al de voorhanden wagens in gebruik waren, kwam er plaats te kort, zoodat verscheidene passagiers zich behielpen met staanplaatsen in de bagage-wagens, Een en ander moge strekken, om het publiek de noodzakelijkheid voor oogen te stellen van de spoedige voltooijing van deze lijn tot Groningen en verder op."

— In den avond van 7 jl. heeft zich te Harlingen een metselaar, bij de spoorweg-werkzaamheden arbeidende, door een pistoolschot van het leven beroofd. In den loop des jaars, na negenjarigen diensttijd, eervol uit den militairen stand ontslagen, had hij naar eene civiele betrekking gesollicideerd doch een afwijzend antwoord ontvangen. Men vermoedt, dat dus teleurgestelde hoop de oorzaak van deze wanhopige daad is geweest.

— De uitvoer van vee was in de afgeloopen week te Harlingen zeer belangrijk; zelfs zal er moeijelijk eene week zijn aan te wijzen, in welke er meer rundvee naar Engeland werd afgescheept. De stoombooten toch vervoerden: 1745 runderen, 293 kalveren, 123 varkens en

850 schapen, benevens 3982 kwart vaten boter, 900 kazen; enz.

— Naar men uit Vianen meldt, heeft aldaar in de afgeloopen week, door de boosaardigheid of verregaande onvoorzigtigheid van zekeren *C. Peppel*, oud 16 jaren, een verschrikkelijk ongeval plaats gehad. Gezegde *Peppel* namelijk in een keteltje voor 1 cent kokend water buitenshuis halende, maakte met dat keteltje de beweging, alsof hij daaruit wilde drinken, en vroeg daarna aan een klein meisje, het dochtertje van *H. van der Zijden* te Vianen, oud 5 jaren, of zij ook eens wilde drinken, waarop dit kind onwetend toestemmende antwoordde. Daarop werd door genoemden P. de inhoud van het keteltje in de keel van het meisje gegoten, met het gevolg, dat de kleine een drietal dagen daarna is overleden.

— Te Zwolle is dezer dagen ingeschreven voor de levering van een kapitaal van f 16.000 ter vergrooting van het kapitaal der Overijsselsche Kanaalmaatschappij. De minste inschrijvers waren de heeren *van Esch en Co.*, tegen 4½ % interest en ¼ % provisie.

— Omtrent weinige onderwerpen heerscht bij het groote publiek zooveel onzekerheid, als omtrent de kleur, die de eerste baan der Nederlandsche vlag moet dragen. De vlijtige nasporingen onzer oudheidkenners in de laatste jaren hebben echter dien sluijer opgeheven. Wij zullen hunne hoofdresultaten, die in de tegenwoordige dagen meer bijzonder van belang zijn, beknoptelijk mededeelen.

»Reeds ten tijde toen Holland met Zeeland door het Huis van Beijeren geregeerd werd, waren rood, wit en blaauw, de landsheerlijke kleuren en bijgevolg de kleuren der landszaten van die graafschappen. Ook onder het opvolgende Huis van Bourgondie waren het de landsheerlijke kleuren. Het Huis van Oostenrijk, dat gewoon was de gewesten, die het aanwon, in het bezit van hunne wetten en gebruiken te laten, bragt geene verandering in die kleuren en bleef zelfs de vlaggen der Nederlandsche oorlogschepen met het Bourgondische kruis versieren. Dit duurde onder *Philips II* voort, te meer omdat de opstandelingen in den eersten tijd nog altijd beweerden, aan den Koning getrouw te blijven. Zelfs de watergeuzen lieten de rood-wit-blaauwe vlag wapperden, en noemden dien de *Prinsevlag*, overeenkomstig den naam van hunne schepen, die *Prinsenschepen* genoemd werden, omdat zij hunne commissie-brieven en bevelen van Prins *Willem I* ontvingen. In het enthusiasmus voor de zaak van den Prins, vervingen zij allengs het rood door oranje en bragten nu ook dien naam van *Prinsevlag* op de oranje-wit-blaauwe vlag over, die van dat oogenblik af, den geheelen tachtigjarigen oorlog door, tot aan het jaar 1653 de oorlogsvlag der zeven Vereenigde Provinciën gebleven is en ook bij de vaandels van het leger was ingevoerd. Dat was het populaire *Oranje, blanje, bleu.* Toen na den dood van Prins *Willem II* de jonge *Willem III* van de waardigheden zijner vaderen werd uitgesloten, werd het oranje uit de oorlogsvlag verwijderd en weder door het rood vervangen. *Willem III*, hersteld in zijn rang en tot Stadhouder uitgeroepen, handhaafde de rood-wit-blaauwe vlag, die, omdat er andermaal een Prins aan het hoofd van den Staat stond, nu wederom *Prinsevlag* werd genoemd. Van dat oogenblik is zij niet meer veranderd. Opmerkelijk is het, dat de genoemde wijzigingen zich steeds tot de oorlogsvlag bepaald hebben en dat de vlag der koopvaardijschepen zonder uitzondering altijd rood-wit-blaauw is gebleven.

»Wij zien dus, dat de rood-wit-blaauwe vlag sinds meer dan vijf eeuwen de Nationale vlag is, en slechts gedurende een tijdperk van 80 jaren, en alleen bij de oorlogschepen en het krijgsvolk, oranje in plaats van rood heeft vertoond. Wil men zijne sympathie voor het Huis van Oranje aan den dag leggen, men late eene vlag van enkel oranje wapperen, die als zoodanig ook historisch is sedert den onsterfelijken grondlegger onzer Nederlandsche vrijheid; doch men zaaije geen tweedragt door het over den ganschen aardbol roemrijk bekende rood-wit-blaauw, dat ook sedert 1813 door onze Koningen onveranderlijk gehandhaafd en goedgekeurd is, door eene combinatie te willen vervangen, die geen wortel heeft geschoten.

— De Fransche tooneelschrijvers zijn onuitputtelijk in het leveren van dikwijls allerbuitensporigste voortbrengselen, ten dienste der pers; en de man, die bij magte is, al de théâters van Parijs van stukken te voorzien en wien de sympathie voor zijn collega's slechts hiervan terughoudt, de auteur van honderd feërien en drama's — gij herkent *d'Ennery* — heeft deze week gelegenheid gevonden zichzelven te overtreffen in een drama, dat in onwaarschijnlijkheden, en in zoogenaamde *trucs*, zijn wederga niet heeft.

»Verbeeld u eene schoonmoeder, die inwoont bij haar schoonzoon. Deze schoonzoon wordt weduwnaar, nadat hij vader en de schoonmoeder derhalve grootmoeder is geworden. Na dit belangrijk voorval wordt zij steeds grootmoeder genoemd.

»De weduwnaar, wat men meer ziet gebeuren, hertrouwt, en heeft het genoegen in dezen tweeden echt, zich nogmaals het vaderschap te zien opdragen.

»De grootmoeder wordt boos en vreest, zonder dat die vrees gegrond is, dat haar kleinkind bij den spruit uit den tweeden echt zal worden achteraf geschoven, en haar instinct brengt er haar toe, de laatstgeborene nu en dan eene dosis vergif in te geven, te groot, dan dat het kan blijven leven en te klein, om het op eens te laten sterven.

»Dit duurt zoo jaren voort. Vader en moeder zien hun kind wegteren en krijgen, o wonder! eindelijk achterdocht; maar wien of wie te verdenken? De vader verdenkt zijne vrouw, eene coquette, die zich eens heeft laten ontvallen de volgende dreigende taal: »Wee haar, die zich mijne mededingster durft noemen."

»Nu wilde het toeval juist, dat een vriend des huizes en protégé van mevrouw, het hof maakte aan de wegkwijnende dochter.

»Vandaar de achterdocht van papa!

»Mama verdacht een boer, die tevens een soort van toovenaar was, terwijl de officier — want de vriend des huizes is natuurlijk een officier — volstrekt niet verwaand, de helve zuster, een allerliefst meisje, voor jaloersch verklaarde, en durfde houden voor de giftmengster. Algemeene bespieding, die gedurende een langen tijd, waarin het ongelukkige offer steeds zwakker werd, vruchteloos bleef, tot dat het aan de eigenlijke kleindochter te beurt viel, de grootmoeder op heeter daad te betrappen. Zij ontrukt der ontaarde het arsenicum en neemt het zelve in, waarop de grootmoeder een raauwen gil slaakt en zielloos ter aarde stort. Tegengif geneest de beide meisjes, die elk met een officier (want de een heeft een vriend medegebragt), die achter de deur stonden, gaan trouwen.

»Tot dusver waren ons nog slechts stiefmoeders vertoond, die zoogenaamde voorkinderen ongunstig gezind waren; — aan den grooten *d'Ennery* komt de eer toe, de grootmoeders te hebben uitgevonden, die stiefkleinkinderen van kant maken. Geven wij hem het brevet van uitvinding."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Op de wedrennen van Vincennes won een paard den prijs van tienduizend francs, door 7000 ellen in minder dan 9 minuten af te leggen.

DUITSCHLAND.

Weenen. De »Dziennik" behelst eene bekendmaking van den Generaal *Lewczyn*, chef der politie te Warschau, waarin met betrekking tot het verbod op het dragen van rouwkleederen, dat den 10 dezer in werking treedt, bepaald wordt, dat van dien dag af de volgende voorschriften betreffende de vrouwenkleederen in acht genomen moeten worden:

»De hoed moet gekleurd zijn; ingeval hij zwart is, moet hij òf met bloemen, òf met linten, doch geenszins met witte versierd zijn.

»Witte en zwarte veêren aan zwarte hoeden zijn verboden.

»Zwarte capuchons kunnen slechts met gekleurde, doch niet met witte voering gedragen worden.

»Zwarte sluijers, zwarte handschoenen, alsmede zwartwitte parasols, zwarte shawls, doeken en dassen, zwart en zwart-witte kleederen zijn verboden.

»Mantels, pelsen, paletôts en andere bovenkleederen kunnen van zwarte kleur gedragen worden, doch niet met wit."

LAATSTE BERIGTEN.

De troonrede van den Koning van Pruissen is bekend, doch nog niet genoeg gekend.

Oostenrijk heeft op de congres-uitnoodiging geantwoord: »ik kom."

(Prof. *Vreede* wil, dat Nederland zal zeggen; »ik kom niet.")

Charleston wordt steeds door de Noord-Amerikanen van Noord-Amerika gebombardeerd, en de heer *Ollivier* heeft Keizer *Napoleon* aangezegd: »de oppositie is u niet bepaald vijandig."

Bij de Tweede Kamer zijn ingekomen 15 wetsontwerpen tot vaststelling van een nieuw wetboek van Strafvordering.

De geloofsbrieven van Graaf *van Heiden Reinestein* zijn ook bij de Kamer ingekomen.

Telegrafische depêches van heden.

Parijs, 9 Nov. De uitnoodigingen, aan 14 Vorsten door *Napoleon* rondgezonden, bevat o. a. het volgende: Laat ons niet dralen, tot dat onvoorziene gebeurtenissen ons verrassen.

EFFECTENBEURS TE AMSTERDAM.

11 Nov.

Nederland.	— Werk. Schuld	2½	pCt.	62⅛
	dito	4	»	98⅞
Oostenrijk.	— Weener Metall.	5	»	60⅝
	dito	2½	»	30⅞
	dito Rente Amst.	5	»	82
	dito Nation. 1854	5	»	65⅛
Spanje.	— Obl. uitg. sch.	2¼	»	47¼
	dito Binnenl.	3	»	50⅞
Portugal.	— Oblig. 1853.	3	»	47⅜
	dito 1856/1860	3	»	47¼
Rusland.	— 1798 en 1816	5	»	100⅜
	dito 6e serie	5	»	87⅛
	dito 1860	4½	»	88¾
	dito negot. 1862	5		86¾

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

11 Nov.

Tarwe zonder handel. — Koolzaad op 9 vat op Nov. 66½ pd. vl., op April 68½ pd. vl. — Raapolie vliegend f 38½, op Dec. f 37⅜, op Mei f 38. — Lijnolie vliegend f 39.

ASSEN, 11 Nov.

Wegens het feest van aanstaande Vrijdag, zal de Courant dien dag *niet 's avonds*, maar *'s namiddags te twee uur* in het licht gegeven worden. Men gelieve hierop te letten bij het inzenden van berigten en advertentiën.

— Men deelt ons mede, dat op vrijdag den 13 dezer, in de Hervormde kerk alhier, behalve de feestrede, ook een feestgroet ter eere van de oud-gedienden van 1813 zal gezongen worden, door leerlingen onder de leiding van den heer *van Duijn*.

Deze feestgroet is voor 2 centen verkrijgbaar bij de heeren *van Gorcum en Co.* alhier, waarvan de opbrengst tot een liefderijk doel wordt besteed.

Het een en ander zal worden afgewisseld door bespeling van het orgel.

Die eene goede plaats wil hebben, voorzie zich in tijds van een entrée-kaartje!

— De togt der afdeeling kozakken door de stad neemt in den avond van Vrijdag e.k. een aanvang te half zes precies en neemt den volgenden weg: *langs de Zuidzijde der Hoofdvaart, verder over de markt, den Brink, tot aan het begin der Nieuwe Huizen, den Cingel om tot aan de Beilerstraat, van daar door die straat, over de markt, langs de Noordzijde der Hoofdvaart tot aan het huis van den heer Tonckens, van daar terug over de markt, Kruisstraat, Oudestraat, Groningerstraat, bijlangs de Noordzijde van het Noord-Willemskanaal, Molenweg, Kattengang, Groningerstraat, Nieuwe Huizen, Brink tot de markt.*

Hoogstwaarschijnlijk zullen leden van den gecostumeerden optogt, als de wandelrid volbragt is, des avonds in tenue de concertzaal bezoeken.

Wij hopen, dat het publiek zal medewerken, om de jonge lieden, die het corps kozakken uitmaken en daarvoor tijd en geld over hadden, een door niets gestoorden en pleizierigen togt te doen maken. Komen zij bijkans overal, opdat ieder den togt zou kunnen zien — dat dan ook elk zoo veel mogelijk de orde helpe handhaven.

Na die wandelrid door de stad, die welligt een paar uren aanhoudt, wordt het vuurwerk afgestoken.

— Op verlangen van Z. M. den Koning zullen er op 17den dezer in alle garnizoensplaatsen groote paraden worden gehouden.

— Naar men verneemt, hebben zich op de prijsvraag voor het monument in het Willemspark te 's Hage, niet minder dan 28 mededingers aangemeld. De tentoonstelling der plans mag eerstdaags worden tegemoet gezien.

— De Hoogleeraar *Oosterzee* zal den 17 dezer, bij het leggen van den eersten steen van het monument te 's Hage, de feestrede houden.

— Het Programma der te Meppel te houden feesten op Dingsdag 17 Nov. e. k., luidt als volgt:

1. Feestelijke optogt van het Stadhuis naar het land van *Murris*.
2. Vermakelijkheden op het land van *Murris*.

a. Mastklimmerij, tusschen 14 personen, meer dan 18 jaren oud; 8 prijzen, gezamelijk waard f 50—, zullen aan de overwinnaars worden verleend.

b. Geldvisscherij, tusschen 24 jongens beneden de 16 jaren oud, 24 tienstuiverstukken zullen in de kom worden geworpen.

c. Mandenspringerij, tusschen 16 personen van 16 tot 18 jaren oud, 5 prijzen, te zamen waard f 26 —, zullen aan de overwinnaars worden verstrekt.

d. Boegsprietlooperij, tusschen 16 personen boven de 16 jaren oud, 6 prijzen, gezamenlijk waard f 30 — zullen aan de overwinnaars worden uitgereikt.

e. Precies ten 4 ure des namiddags uitdeeling der prijzen.

3. Afsteken van verschillende vuurwerken op de Nieuwe Markt, van wege de Commissie.

— De collectanten te 's Hertogenbosch voor de monumenten, lieten zich, 't geeft iets voornaams! door jongens voorafgaan, ten einde aan te schellen. Die jongens hadden ledige zakken in de hand, ten einde te dienen als de schalen, die collectanten hadden, overliepen. Dit geval deed zich echter niet voor, en toen de heeren, na gedaan werk, op het stadhuis het geld zaten te tellen, sloegen de jongens elkanderen met de leege zakken om de ooren.

† Men verneemt, dat te Donkerbroek op den 17 November e.k., de herstelling van Neêrlands onafhankelijkheid feestelijk zal worden herdacht, zoo door het geven van volksvermakelijkheden als anderzins, terwijl 's avonds vuurwerken zullen worden afgestoken en er zal worden geïllumineerd; voor goede muziekanten is reeds gezorgd, die in de zaal van *G. Dokter* hunne gaven zullen laten hooren; deze zaal en van andere logementhouders zullen smaakvol worden versierd, zoodat het een aangenamen dag en avond belooft; het is te wenschen, dat ook ingezetenen van naburige dorpen, alwaar geene feestelijkheden plaats hebben, van deze gelegenheid zullen gebruik maken.

— Er zijn op dit oogenblik bij het Ministerie in onderzoek acht aanvragen om concessie tot den aanleg van spoorwegen en dit getal zal ongetwijfeld nog toenemen.

— Op de jaarmarkt, in de vorige week alhier gehouden, waren aangevoerd 395 koeijen, die golden van f 40 tot f 170, 425 schapen f 4 tot f 13, 665 varkens, de oude van f 25 tot f 40, de jonge van f 6 tot f 35, en 80 geiten f 2 tot f 8. De handel was levendig en genoegzaam alles is verkocht.

† **Coevorden**, 9 Nov. Het Nationale herinneringsfeest op 17 Nov. a.s. zal hier gevierd worden door 't zoo veel mogelijk algemeen uitsteken der Nationale driekleur. 's Middags ten twee ure zal een corps jeugdige zangers en zangeressen, door 't aanheffen van een vierstemmig toepasselijk volkslied, de feestvreugde openen, waarna onmiddelijk met mastklimmen en boegsprietloopen zal worden aangevangen, afgewisseld door muziek en zang. Behalve 't gewone vuurwerk, dat reeds in menigte wordt aangeschaft, zullen des avonds nog de volgende kunstvuurwerken van *van den Brug* te Amsterdam, worden ontstoken:

1°. Een Chinesche Boom; 2°. een Girandole; 3°. een Fonteinwerk, welke veranderd in een Cascade; 4°. voor en door elkander draaijende Fourgonwielen; 5°. eene draaijende Batterij, lichtkogels uitwerpende, met kanonnaden en ontploffingen; 6° een Wisselrad; 7°. een Girandole; 8°. een licht verspreidende Ster; 9°. een draaijende Piramide, en 10°. een staande Zon, met een Devies en de jaartallen 1813 en 1863, eindigende met een canonnade. Alles afgewisseld met bouquetten, luchtballen, zwermpotten, vuurpijlen, gouden regens, enz.

Een en ander belooft een regt genoegelijk herdenkingsfeest aan de vrijheidszon van November 1813, en 't zou waarlijk jammer zijn, om al die festiviteiten hier en elders, zoo de algemeene geestdrift zich ook aan de Novemberbuijen mededeelde, en deze 't in 't hoofd kregen, om op hunne wijze feest te vieren, door b.v. kunstvuurwerken in natuurlijke waterwerken te veranderen. Dan viel er vrij wat geld in 't water.

Naar men verneemt zal door de jongelui van Dalen en Coevorden ook nog een intogt te paard worden gehouden.

† **Meppel**, 10 Nov. Aan de commissie voor de feestregeling alhier zijn nog toegevoegd de heeren *A. A. Dill*, Kapitein-commandant der d.d. Schutterij en Secretaris dezer gemeente, *H. Berkhout*, Hoofdopzigter bij de Drentsche Kanaal-Maatschappij, en *A. Odding*, particulier, zoodat die Commissie thans uit 8 leden bestaat.

De Aartsbisschop van Utrecht, Mons. *Zwijsen*, heeft de Pastoors der R. C. gemeenten in Nederland aangeschreven, om een *Te Deum* te zingen op Zondag den 15 dezer, ter gedachtenis aan Nederl. herstelling in 1813.

† **Ambt-Hardenberg**, 10 Nov. De landbouwer A. in de naburige gemeente Nieuwenhuis, zich voor een paar avonden met zijne vrouw goed en wel naar bed begeven hebbende, stond 's nachts ongemerkt op, begaf zich naar den zolder en maakte door ophanging een einde aan zijn leven. De oorzaak is onbekend.

† **Makkinga**, 10 Nov. De toebereidselen voor het op 17 Nov. e. k. te houden feest, ter herdenking van 1813, zijn buitengewoon groot: het zal zeker luisterrijk zijn, als men nagaat het daarvan reeds bekende programma, hetwelk luidt als volgt:

's Morgens van 9 tot 11 uren zullen de schoolkinderen worden onthaald op chocolade en koek. Op het feest toepasselijke platen zullen worden rondgedeeld — ten elf ure bij de aankomst der muziek, zal het een marsch door het dorp spelen, daarna naar de school, om de kinderen onder geleide van muziek af te halen, die zich twee aan twee in optogt naar den brink zullen begeven en zich daar zullen scharen rondom een aldaar opgerigte colossale Oranjeboom, waarin een Oranjevaandel zal prijken, met de woorden: »Neerlands Vrijheid"; daar zullen zij aanheffen het: »Wij leven vrij" enz.

Daarna zal een aanvang worden gemaakt met het knippen naar prijzen, door meisjes van 8 tot 11 jaar; ten 12 ure zakloopen; ten 1 ure mastklimmen; ten 2 ure vlesschen slaan en ten 3 ure tonnen kruijen — de muziek zal zich daarbij bij afwisseling laten hooren in eenen daarvoor prachtig ingerigten tent. De prijzen, met uitzondering van die voor het mastklimmen, zullen in die tent ten toon worden gesteld. Op alle hoeken van den brink zullen de vlaggen wapperen. Op den brink zal mede eene piramide geplaatst worden, die geheel versierd zal worden met groen en nationale vlaggen, waarop eene inscriptie: »Memento MDCCCXIII;" des avonds zal de piramide luisterrijk worden geïllumineerd.

Des avonds ten 7 ure zal bij den logementhouder *J. J. Scharer* de muziek zich laten hooren in de alsdan fraai gedecoreerde zaal; het feest in de zaal zal geopend worden met eene feestrede, door den heer *P. van Os* voor te dragen.

Van 8 tot 9 ure vuurwerken — bij de opening hiervan, zal, in den top der 20 voeten hooge piramide rood vuur worden ontstoken waarin te voorschijn zal komen »1813" »Oranje," daarna zullen uit deze letteren fonteinen ontspringen, die hare vuurstralen langs de piramide zullen afwerpen; op dit oogenblik zal de feesvierende menigte aanheffen: »Bescherm o God!" enz., onder geleide der muziek en met ongedekte hoofden. Vervolgens zal het vuurwerk afsteken tot 9 ure voortduren.

Van 11 tot 12 ure zullen weder diverse vuurwerken worden afgestoken. — Ziedaar een schets van het te houden feest.

† **Oude Pekela**, 6 Nov. Heden is men begonnen tol te heffen voor de passage van de voor pl. m. 3 weken van wege de stad Groningen in het diep gelegde sluitboom, en zulks, blijkens het daarnevens geplaatst bord,

grond van de door heeren Burgemeester en Wethouders van de stad Groningen den 24 Augustus dezes jaars gedane afkondiging.

Hoewel de boom is gelegd ter plaats van het weggenomde verlaat, voor welks doorgang gemelde stads regering verlaatsgeld deed heffen, komt deze tolboomheffing, nu het verlaat niet meer bestaat, de ingezetenen ongegrond voor, en zij wenschen zeer van dezen last te worden ontslagen.

+ **Smilde**, 12 Oct. Gister had alhier een ongeluk plaats, dat erger had kunnen afloopen. Een vader en zoon kwamen per chais van Meppel. De vader verlaat zijne zitplaats, om in een nabijzijnd huis een boodschap te verrigten; het paard dringt achteruit en stort met de chais in een diepen bermsloot, aan de straatwegszijde. De zoon, welke 't gevaar zag aankomen, sprong er gelukkig voor den val af. Het paard leed weinig nadeel; doch 't rijtuig was aan stukken.

Eenige dagen te voren is, niet ver van de plaats waar dit ongeluk voorviel, ook de tilbury van den heer Dr. F in den bermsloot gestort; doordien 't paard schrikte, kon de oppasser het niet houden. De docter bezocht in de naaste woning een patient.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

— 't Zestal te Ruinerwold bestaat uit D.D. *Maagh Meijer* te Vries, *Stenfert Kroeze* te Zwartsluis, *Goeman* te Kolderveen, *Willinge* te Feerwerd, *Hingst* te Onderdendam, *Thieme* te Zuidwolde.

— Ds. *Fynvandraat*, Predikant bij de Herv. gemeente te Zwartsluis, heeft voor 't beroep naar Veen (N.Brabant) bedankt.

— Ds. *Snellen*, Predikant bij de Doopsgezinde gemeente te Zwartsluis, heeft een beroep naar Knollendam aangenomen.

Den 7 dezer is aan de Hoogeschool te Groningen bevorderd tot doctor in de verloskunde de heer *K. D. Schönfeld*, med. doctor te Emmen, na het verdedigen van verloskundige stellingen.

Een der kweekelingen bij de normaallessen te Meppel, *N. Heetjans*, die onlangs de hulponderwijzers-acte verkreeg, is als 2e hulponderwijzer te Arnhem aangesteld, op eene bezoldiging van f 400.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

11 Nov. E. H. H. te Veenhuizen, wegens diefstal, veroordeeld tot 6 maanden en 3 dagen cellulaire gevangenisstraf. — J. S. K. te Ruinerwold, wegens moedwillige mishandeling, als niet wettig bewezen, vrijgesproken. — F. A. D. te Veenhuizen, wegens moedwillige mishandeling, veroordeeld tot 3 maanden cellulaire gevangenisstraf en f 8 boete. — H. K. te Emmen, wegens moedwillige verbreking van sluiting, als niet overtuigend bewezen, vrijgesproken. — J. M. te Nieuwbuinen, wegens diefstal, onder verzachtende omstandigheden, veroord. tot 1 maand gev. — J. D. A. en A. S. te Veenhuizen, wegens diefstal en medepligtigheid daaraan, als niet overtuigend bewezen, vrijgesproken. — J. van C. en M. van C. te Coevorden, wegens het beletten der godsdienstoefening door het verwekken van wanorde in de kerk, veroordeeld tot cellulaire gev., de eerste tot 8 dagen en de tweede van 3 dagen en ieder f 8—, boete. — J. de V. en G. de V. te Compascuum, gemeente Emmen, wegens het verhinderen van werkzaamheden, welke de ambtenaren krachtens de wet verrigten, veroordeeld de eerste tot f 20 en de tweede tot f 50 boete en subsidiair tot gevangenisstraf van 6 dagen.

RAADSVERGADERINGEN.

ASSEN. In de jongste zitting is de behandeling der begrooting voor 1864 voortgezet en gaf de afd. *inkomsten*, bepaaldelijk artikel 2, opbrengst van bosschen, aanleiding tot wisseling van denkbeelden. B. en W. stelden voor, de opbrengst van opgaand hout, te zamen op *f* 3080 en alzoo de aanvankelijk geraamde som, *f* 1280, met *f* 1800 te verhoogen, ten einde op die wijze en met eene leening van *f* 1600, het te kort, door eene fautieve opgave in de opbrengst der gaz-fabriek over 1862, te dekken.

De Commissie wenscht eene leening aan te gaan van *f* 3000 en het als dan nog te kort komende te vinden door uitdunning van de eiken tusschen de Beilerweg en de waterlossing.

Daarop werd de vraag gesteld: zal de aanvankelijk geraamde som verhoogd worden zonder bepaling en tot welk bedrag?

Die vraag is toestemmend beantwoord met 5 tegen 4 stemmen.

Vervolgens komt in behandeling het voorstel van het Dagelijksch Bestuur, om tot een bedrag van *f* 1800 eiken te kappen.

De heer *van Echten* stelde voor, om 30 à 40 eiken aan te wijzen achter de Hertenkamp, onmiddellijk aan het terrein waar in 1862 is gekapt en dan het bedrag, door B. en W. gevraagd, aan te vullen met eiken boomen achter Harkeshofstede.

Dit voorstel wordt verworpen met 6 tegen 3 stemmen.

De Voorzitter wenscht een besluit te hebben, hoe groot de som zal zijn, door eene leening te vinden.

De heer *Bertling* wil die hebben gesteld op *f* 2500, wijl voor de demping der Singelgracht *f* 900 noodig is.

De heer *Smidt* zou die met nog *f* 100 willen verhoogen tot aflossing van een aandeel in de geldleening van *f* 5300.

Het laatste voorstel wordt verworpen met 6 tegen 3 stemmen.

Zoo ook dat der Commissie en met 5 tegen 4 stemmen besloten, overeenkomstig het voorstel—*Bertling*, de som der leening te bepalen op *f* 2500.

De heer *Vos* stelde voor, om de *f* 900 te vinden, niet uit het kappen van opgaand hout, maar van dennen, ten Zuiden der groote allée tusschen het broek en de roode heklaan.

Verworpen met 6 tegen 3 stemmen en daarna, naar aanleiding van een voorstel des heeren *Kni horst*, geamendeerd door den heer *Bertling*, besloten, met 5 tegen 4 stemmen, om het te kort te vinden uit de opbrengst van eiken achter den Hertenkamp door den heer *van Echten* aangewezen.

Het voorstel van den heer *Smidt*, om de populieren tusschen de klep en R.-Cath. kerk te behouden, werd verworpen met 5 tegen 4 stemmen.

De post: opbrengst van de gaz-fabriek wordt met *f* 450 verhoogd, dezelfde som waarmede de post van uitgaaf tot verlichting der straten was vermeerderd.

Op verzoek van den heer *Smidt* werd de post: »belasting op voorwerpen van gebruik!", in stemming gebragt en goedgekeurd met 8 tegen 1 stem.

Eindelijk werd aangenomen de som van *f* 145 tot den aanleg van plantsoen en daarvan *f* 120 voor het inpoten van en het in orde brengen van het terrein waarop de eiken zullen vallen en een post van *f* 125 voor den aanleg van een riool van de Zuiderschool naar de Singelgracht, goedgekeurd.

INGEZONDEN STUKKEN.

UIT DE NATUUR.

IV.

Bewerktuigde wezens zijn ligchamen der natuur, die organen bezitten tot voeding en groei en tevens tot het voortbrengen van voorwerpen van dezelfde soort, als zij zijn. De eerste werktuigen dienen dus tot onderhouding van een enkel voorwerp, de andere tot het instandhouden der soort.

Planten zijn wezens, die beide soort van werktuigen bezitten, maar die, in tegenstelling met de dieren, het vermogen tot vrijwillige beweging missen. Zij zijn gebonden aan de plaats, waar ze staan, of waar eene van buiten werkende kracht, haar eene plek op den bodem heeft aangewezen.

Welke organen heeft de plant, door welke ze in staat is, haar eigen leven te onderhouden en het bestaan van hare soort te verzekeren? Het antwoord op deze vraag luidt in weinige woorden: zij heeft een wortel, een stam en bladeren voor het eerste doel, en eene bloem, eene vrucht en zaad om in het bewaren van 't geslacht te voorzien.

Wortel. Elke plant verdeelt zich in twee tegenovergestelde deelen, van welke het eene zich van den grond af naar boven uitstrekt, en stam, stengel, halm genoemd wordt, en het andere naar beneden, dat den naam wortel draagt.

Het hoofdkenmerk, waardoor stam en wortel onderscheiden zijn, bestaat hierin, dat de stam andere organen vormt, knoppen en bladeren, welke bij den wortel ontbreken. Het vermogen daartoe mist de wortel evenwel niet; ontdoet men hem voor een deel van den grond, waarin hij bevestigd is, dan zullen zich weldra dergelijke organen, als de stam voortbrengt, vertoonen. De wortel dient, om de plant in den bodem te bevestigen, en om het niet brandbare voedsel vooral er uit op te nemen. Bij de zoogenoemde woekerplanten, meeëters of parasiten dringen de wortels niet altijd in den grond, maar hechten zich aan andere levende planten, of ook wel aan levenlooze voorwerpen. Leven ze op andere planten en voeden ze zich met hare sappen, zoo als de mossen, dan zijn ze ware meeëters, en hechten ze zich enkel tot het verkrijgen van steun aan andere planten vast, maar slaan ze werkelijk andere wortels in den grond, dan zijn het valsche—, onechte meeëters.

Is de wortel op sommige plaatsen knol- bol- of wortelvormig; heeft hij dus daar eene bijzondere ontwikkeling verkregen, dan dienen die voortgebragte verdikkingen tot voeding voor dieren of ook voor den mensch. Voorbeelden hiervan zijn: de mangel- of beetwortelen, de rapen en knollen en de aardappelen. Met regt beschouwt men deze verdikkingen van den wortel als het onderaardsche deel van den stengel.

De grootere worteltakken dienen hoofdzakelijk de plant steun te geven in den grond; de fijnere takjes, haarvezeltjes genoemd, om het voedsel uit den akker op te nemen, die daartoe evenwel niet in staat zijn, of de voedingstoffen moeten er aanwezig zijn in opgelosten toestand.

Hier zien we reeds, van welken invloed het water is in de huishouding der natuur, als het voornaamste middel tot oplossing van het niet bewerktuigde voedsel, en tevens, van hoeveel belang het is, dat de landbouwer den bodem diep loswoelt, omdat de wortelvezelen zich daardoor verder kunnen uitbreiden, en des te beter een ruimen overvloed aan kunnen voeren van datgeen, 't welk voor de voeding der plant noodzakelijk is.

Het deel der plant, dat boven den grond gevonden wordt en waaraan zich takken en bladeren vertoonen, draagt verschillende namen: stam heet het deel bij boomen en heesters; stengel bij planten, die ten deele houtig worden, die groen van kleur zijn en kort leven, zoo als bij de boonen, bij de klaver, bij 't koolzaad, en halm wordt het genoemd, wanneer het deel hol en door knoopen in geledingen verdeeld is, zoo als bij de korensoorten. Bij de suikerriet is de halm met zeker merg gevuld, waaruit men suiker bereidt.

Boomen en heesters of struiken zijn hierin van elkander te onderscheiden, dat boomen eerst takken vormen op eenigen afstand boven den grond, terwijl de stam der heesters zich reeds van den grond af vertakt.

Behalve de reeds genoemde producten van het onderaardsche stengeldeel, verschaft het Arrow-root den mensch een ligt te verteeren voedsel, dat vooral bij kinderen en zwakke magen aangwend wordt. Het is een soort van zetmeel, dat bereid wordt uit moerasplanten in Oost- en West-Indie. Buitendien wordt nog de sago, ook een zetmeelsoort, verkregen uit het merg van vele palmsoorten in Indie.

D.

Mijnheer de Redacteur!

De wenk aan zonen van Drentsche landlieden, om elkanderen op 17 November te paard een bezoek te brengen, namelijk het eene dorp aan het andere, vind ik, dat alle attentie verdient.

Maar dan vóór alles orde bij zulk een rit. Dat de jongelieden zelven hunne aanvoerders kiezen en deze gehoorzamen, en dat zullen zij, als de keuze goed is en allen begrijpen, dat er zonder orde geen genoegen kan plaats vinden, en soortgelijke vereenigingen anders dikwijls tot bittere onaangenaamheden leiden.

Wij hopen ook een bezoek van de Asser kozakken te krijgen na 13 November.

Beilen. P. P.

CORRESPONDENTIE.

W. te Gieten *stelt aan de Drentsche landlieden voor om op Maandag den* 30*sten November; de dag waarop de Prins van Oranje te Scheveningen aan land stapte, een bezoek te paard aan Assen te brengen. Rolde kan de vereenigingsplaats van Norg, Vries, Zuidlaren, Anlo, Gieten, Borger, Beilen, enz. zijn, en dan en corps naar de hoofdstad der Provincie! Dat in elk dorp een paar jongelieden de zaak op touw zetten en zich schriftelijk aan anderen wenden. Zoo kan met weinig moeite zulk een, pleiziertogt in orde komen.*

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een' Zoon de HoogWelgeboren Vrouwe F. J. DE SAVORNIN LOHMAN—ALBERDA VAN EKENSTEIN.

Assen, 6 November 1863.

Eenige kennisgeving.

Dwingelo, 9 Nov. 1863. Zeer voorspoedig bevallen van een welgeschapen Zoon C. D. HOFSTEDE DE GROOT—STAR NUMAN.

Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, mijne kinderen en behuwd-kinderen, mijne geliefde echtgenoot ALBERDINA MANTINGH, in den ouderdom van bijna zevenzestig jaren.

Eext, 5 November 1863.

J. A. MEURSINGE.

Abusivelijk is de naam der overledene in de vorige Courant vermeld als Muntingh.

Tot mijne bittere droefheid overleed heden morgen mijn onvergetelijke echtgenoot JOH. DORTMOND, in den ouderdom van 44 jaren.

Dieverbrug 8 November 1863.

Wed. JOH. DORTMOND
geb. SIPMA.

Heden nacht, te één uur, overleed mijn hartelijk geliefde echtgenoot JAN WILLEMS OTTENS, *Logementhouder* te Gieten, in den ouderdom van 78 jaren en 6 maanden.

Gieten den 8 November 1863.

A. OOSTING,
Wed. J. W. OTTENS.

Faillissement.

De ondergeteekende, Curator in het Faillissement van ***VALENTIEN BRAUN***, Koperslager en Winkelier te Hoogeveen, roept door dezen alle ***bekende*** en ***onbekende SCHULDEISCHERS*** van genoemden gefailleerde, de ***bevoorregte*** en de ***pand-*** of ***hypotheekhebbende*** daaronder begrepen, op, tot het bijwonen der vergadering, welke gehouden zal worden in de gewone Gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Assen, op DONDERDAG den 19den November aanstaande, des morgens te 10 ure, ten einde tot de **VERIFICATIE HUNNER SCHULDVORDERINGEN** over te gaan.

Mr. C. HOFSTEDE,
Curator.

BAL,

in het **CONCERTHUIS**, op VRIJDAG den 13 November, ***na afloop van het vuurwerk.***

VRIJDAG, na afloop van 't Vuurwerk,

BAL

bij **J. OOSTING**, Groningerstraat; HOORNMUZIEK uit Groningen.

Bij gelegenheid van het Feest, op VRIJDAG aanstaande, bestaat er gelegenheid om te ***DINEREN, 1 gulden per couvert***, van 's middags **2** tot **4** uren.

Zij, die hiervan gebruik wenschen te maken, gelieven zich aan te melden vóór of op dien dag, ten twaalf ure.

BEIJERSCH BIERHUIS, Groningerstraat.

BURGEMEISTER.

De ***MUZIEKALE CORRESPONDENTIE*** te 's GRAVENHAGE, heeft uitgegeven en aan de ***dépôts*** verzonden:

FEEST-MARSCH 1813-1863,

VOOR PIANO,

DOOR **L. F. REVIUS.** Op. 27.

Schrijver van den UNCLE-TOMS-GALOP.

Wegens de fraaije ***TITELPLAAT***, tegen den verhoogden prijs van ***60 cents.***

Te Assen bij C. VAN GORCUM-BRAAKSMA en verder door alle Boekhandelaren te ontbieden.

1813-1863.

Onderscheidene soorten ***VUURWERKEN***, alsmede ***ORANJE LINTEN*** en ***COCARDES*** voorhanden bij

A. C. FABER,
te Oosterwolde.

P.S. Nog eenige **VLAGGEN te koop of te huur.**

Gedenkboek.

De ondergeteekende heeft het voornemen te schrijven, een »***Verhaal van de Feesten in deze maand in DRENTHE gehouden, bij gelegenheid van het 50jarig Jubilé onzer verlossing van de Fransche overheersching.***

Hij verzoekt daarom allen, die zoo dikwijls bereid waren, om hem in zijn letterkundigen arbeid dienst te bewijzen, aanteekening te houden van 't geen er in de Drentsche gemeenten tot herdenking van dien gedenkwaardigen tijd is geschied, en die zoo spoedig mogelijk aan zijn adres in te zenden.

Dat GEDENKBOEK zal tevens *al* de namen bevatten van hen, die in 1813 *dienst* bewezen aan de nationale zaak.

Assen. H. BOOM,

NIEUWSTE WERKEN IN
VAN DRUTEN en BLEEKERS
GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK VOOR ALLE STANDEN:
A. W. GRUBE,

SCHETSEN EN TAFEREELEN

UIT DE

GESCHIEDENIS DER MIDDELEEUWEN.

Naar den 7den druk uit het Hoogduitsch, door P. VAN OS. Met pl. 1ste dl., 226 pag's f 1,40, geb. f 1,80.

Vroeger verscheen: SCHETSEN en TAFEREELEN uit de **GESCHIEDENIS DER OUDHEID.** 2 dln. m. pl. f 2,80, waarvan het Weekblad voor het Onderwijs zegt:

. . . De stijl is levendig, de voorstelling duidelijk, het geheel boeijend; . . . het is ons niet te doen, om kleine gebreken (altijd in ons oog) te zoeken in een werk, dat we als leesboek aanbevelen en vooral als boekgeschenk eene uitmuntende keuze noemen.

Mede verschenen in de Tweede Afdeeling hunner *goedkoope Bibliotheek* in nette goedkoope uitgaven:

A. W. GRUBE, SCHETSEN en TAFEREELEN uit ***Azie*** en ***Australie — Amerika — Afrika — Europa***, met platen. Ieder á f 1,40.

O. WILDERMUTH, ***in het daglicht.*** f 1,80.

G. ELIOT, ***Adam Bede***, 2e druk, 3 dln. m. pl. f 4,20.

Mrs. H. WOOD, ***het huisgezin der Channings,*** 2 dln. met platen f 3,90.

LEVENSSTRIJD en LEVENSVREUGDE, 2 dln. f 3,90.

BIJ GESLOTEN BRIEFJES

TE HUUR

Eene **ZATHE** en **LANDEN** te Doorkerbroek, thans door JACOB RUSSCHEN bewoond; conditiën te vernemen bij FRUITIER DE TALMA, bij wien de briefjes vóór den 20sten November

enz. worden ingewacht.

EEN ZWARTBONTE PINK,

met een kol voor den kop en een hoek uit het linker oor, is ***terug te bekomen*** bij VERHAAR te Nieuweroord, tegen onkosten en voergeld.

Ten verzoeke van SEBO TEN DOORNKAAT te Schoonoord, zullen op Dingsdag den 1 December 1863, voormiddags te 10 uur, ten huize van THIJS KEMFER aldaar, publiek zonder naderen palmslag en alzoo finaal worden verkocht:

1o. Eene nieuwe ***BEHUIZINGE***, ingerigt voor BOERDERIJ en geschikt tot uitoefening van alle AFFAIRES, met 6 B. 77 R. 40 E. ***BOUW-*** en ***GROENLAND*** en ***VELDGROND***; en

2o. 8 B. 37 R. 40 E. ***VEEN***, in twee perceelen, alles gelegen te Schoonoord.

Aanvaarding 1o. Mei 1864 of, des verkiezende, 14 dagen na de toewijzing. Betaling in 2 termijnen, half Januarij a.s. en 4 maanden later.

Mr. S. J. OOSTING,
Notaris.

DE STAALWIJN
van den
Apotheker G. VAN LIPP te Kleef,
is door vele Doctoren, onder anderen door de Heeren:
Geheime Medicinaalraad en Prof. Dr. KILIAN te Bonn.
» » » » » NAUMANN te Bonn.
» Sanitätsraad Dr. FISCHER te Keulen.
» » » NUECKEL » »
Dr. ARNTZ I te Kleef.
» » II » »
aangewend en als het voortreffelijkste en werkzaamste Staalmiddel erkend.

De *Staalwijn* wordt hoofdzakelijk gebruikt:

1°. Bij *bleekzucht*, welke haren oorsprong heeft in eene te spoedige en onregelmatige ontwikkeling, of ontstaan is door inspanning des ligchaams en geestes, door gemoedsbewegingen, slecht en ontoereikend voedsel, door vochtige woningen of andere omstandigheden, welke aan het bloed de voeding ontnemen.

2°. In *onderscheidene ziekten*, welke in de tijdperken der ontwikkeling voorkomen.

3°. In *alle ziekten der verteringsorganen*, welke door bloedarmoede veroorzaakt worden, als: gebrek aan eetlust, geeuwhonger, maagpijn, maagzuur, verstoppingen, diarrheae en wormziekte.

4°. In *verscheidene zenuwkwalen*, ten gevolge van eene gebrekkige bloedvermenging, bijzonder bij St. Veitsdans, epileptische toevallen, beven der leden, zenuwachtige hoofdpijn, aangezigtspijn, hysterie en hypochondrie.

5°. Bij *alle ziekten*, welke door eene algemeene slechte hoedanigheid van het bloed veroorzaakt worden, als klierziekte, Engelsche ziekte, en voornamelijk bij begonnen longtering, in welk geval door een tijdig en aanhoudend gebruik des *Staalwijn's* dikwijls de gevaarlijkste longziekten nog voorkomen kunnen worden.

De Flacon, met gebruiksaanwijzing, kost *f* 1 25 en is te ontbieden door de Hoofdagenten F. VON WINDHEIM en Co., VERKOOPHUIS, te Amsterdam en hunne Depôts.

Heeren Apothekers genieten een behoorlijk rabat.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

VERKOOPHUIS te *Amsterdam*.

Assen, H. P. A. van Gorcum. — Coevorden, C. J. van der Scheer. — Dedemsvaart H. L. van der Vecht. — Gorredijk, S. G. Zwart. — Hoogeveen, Jan van der Wolde Jr. — Oldemarkt, van der Wenden. — Steenwijk, K. Timmerman. — Meppel, P. Lagro. — —
En in de bekende Dépôts in de andere steden.

EN VENTE:

à BRUXELLES, chez **A. DECQ**, 9, rue de la Madeleine; chez **MUQUARDT**, place Royale, et chez **HAENEN**, 8, rue des Paroissiens;
à PARIS, chez **GUILLAUMIN**, 14, rue Richelieu;
à LEIPZIG, chez **MUQUARDT**
et chez les principaux libraires de la Belgique

LES INSTITUTIONS REPRÉSENTATIVES EN AUTRICHE,

par P. DE HAULLEVILLE, un vol. in-12. Prix: f 2.50.

SOMMAIRE: I. Introduction. — II. Résumé de l'histoire constitutionnelle de la monarchie autrichienne jusqu'au XVIIIe siècle. — III. La Pragmatique sanction. — Patente du 1er Août 1804 créant le titre d'empereur d'Autriche — Règnes des empereurs François II et Ferdinand 1er. — IV. Révolution de 1848. — Ministère Schwarzenberg-Bach. — Evénements de 1859. - V. Conseil de l'Empire renforcé. — Diplôme du 20 Octobre 1860. — Des divers partis constitutionnels. — VI. Constitution du 26 Février 1861. — VII. Les Nationalités dans l'Empire et en Hongrie. — État de la question hongroise.

Considérations Économiques et Financières

SUR LES RESSOURCES DE L'EMPIRE D'AUTRICHE.

in-8. Prix: fr. 1.

SOMMAIRE: Introduction: Objet de ce travail; plan. — § 1. Des valeurs foncières comme objets du crédit international. — § 2. Les ressources actuelles et l'avenir agricole et industriel de l'Autriche. — § 3. Des prêts hypothécaires effectués en Autriche. — A. Leurs avantages considérables, spécialement au point de vue de l'intérêt. — B. Leur complète sécurité. — I. Sécurité *légale*. — 1. Vérification facile du droit de propriété immobilière. — 2. Perfection de la législation hypothécaire. — 3. Garanties nombreuses et faveurs accordées aux prêts hypothécaires sur fidéicommis. — 4. La législation hypothécaire autrichienne est en vigueur des immeubles. — II. Sécurité *réelle* quant aux moyens d'expertiser la valeur vénale des immeubles. — III. Sécurité *monétaire*, dont jouissent les prêteurs étrangers. — IV. Sécurité *économique*: des prêts hypothécaires effectués en Autriche, à cause de la plus-value qu'acquièrent chaque jour les propriétés immobilières. — V. Sécurité *conventionnelle*: l'assurance appliquée aux créances hypothécaires. C. Aventages inhérents aux prêts hypothécaires effectués en florins d'Autriche, au point de vue de l'amélioration probable du cours du change. — Conclusion.

A. TER GUNNE te Deventer heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

VIJFTIG JAREN TERUG.

HERINNERINGEN UIT MIJN MILITAIRE LEVEN,
***vóór*, *bij* en *nà* Nederlands herstelling in 1813,**
DOOR
Dr. J. Th. BÜSER,
Oud-Officier van het Nederlandsche Leger, Oud-Griffier bij het Kantongeregt te Zwolle.
Prijs f 1.50.

Behalve de verdienste *de l'apropos*, bezit dit werkje eene wezenlijke geschiedkundige waarde, daar de Schrijver verhaalt hetgeen hij zelf gezien en bijgewoond heeft. De losse, onderhoudende stijl maakt het overigens even geschikt voor roman- als wetenschappelijke Lezers.

En debiteert met goed succès onderstaande voor LEESGEZELSCHAPPEN en LEESBIBLIOTHEKEN zeer gezochte romans:

I.

NAPOLEON IN DUITSCHLAND,

DOOR
L. MÜHLBACH.

Dit werk bestaat uit *vier afdeelingen*, die ieder op zich zelf een geheel vormen en afzonderlijk verkocht worden, n.l.:

1. **RASTADT EN JENA.** 2 Deelen. . *f* 5.80
2. **NAPOLEON en KONINGIN LOUISE.** Opgedragen aan H. K. H. Prinses FREDERIK der Nederlanden. 2 Deelen . . . . - 6,30
3. **NAPOLEON EN PRINS BLÜCHER.** 2 Deelen . . . . - 6,15
4. **NAPOLEON EN HET WEENER CONGRES.** 2 Deelen . . . . . . - 6,00

II.

DE VERSTOOTENEN,

DOOR
VICTOR HUGO.

1e Afdeeling	**FANTINE**, 2 dln . .	f 1,60
2e »	**COSETTE**, 2 dln. . .	- 1,60
3e »	**MARIUS**, 2 dln. . . .	- 1,60
4e »	**HET HERDERSLIED IN DE STRAAT PLUMET en HET HELDENDICHT IN DE STRAAT SAINT-DENIS**, 2 dln,	- 1,60
5e »	**JEAN VALJEAN**, 2 dln.	- 1,60

10 Deelen f 8.—

Van deze beide werken zijn slechts enkele *complete* ex. meer voorhanden. LEESGEZELSCHAPPEN en LEESINRIGTINGEN, die ze nog niet mogten bezitten, worden in hun eigen belang uitgenoodigd ze *zoodra mogelijk* te bestellen.

III.

Clemencia.

Familie-Roman van
FERNAN CABALLERO.
Uit het Spaansch vertaald door
Mr. W. F. SCHOLTEN TOT GANSOIJEN.
2 deelen, met vignet f 4.90.

Na de studie over dezen Auteur in *de Gids* van den Heer E. J. (POTGIETER) en de hoogst gunstige recensies in verschillende Tijdschriften zal dit werk wel geene verdere aanbeveling noodig hebben, maar zeker in elk solied LEESGEZELSCHAP en LEESINRIGTING opgenomen worden.

IV.
DE
STRAATZANGERES VAN LONDEN,
DOOR
J. RODENBERG.
2 deelen, met vignet f 5,50.

De beoordeelingen, aan dit werk reeds ten deel gevallen in *Nhe Westminster Revieuw*, *The Athenaeum*, *Saunders, Otley and Co's Oriental Budget*, *The Welcome Guest*, enz. enz., doen het als een der merkwaardigste vruchten der nieuwste romantiek kennen.

V.
FANNY,
DE KLEINE MODEMAAKSTER,
OF DE
ARMEN EN DE RIJKEN.
door
C. ROWCROFT.
2 deelen, met vignet f 5.40.

Dit werk behandelt eene der gewigtigste maatschappelijke kwestien: »de betrekking tusschen Rijken en Armen." In Engeland heeft het een verbazenden opgang gemaakt, en zal hier te lande zeker met niet minder belangstelling gelezen worden.

BURGERLIJKE STAND

PEIZE van 1—31 Oct. Geboren: Willem, z. v. K. R. van der Kaap; Margaretha, d. v. E. Ebbinge en Geertien, d. v. A. Vijfschaft en G. Wekema; Jans, Jonge en J. Staal. — Ondertrouwd: J. Bloembergen man; J. H. Hansen en H. Luinge. — Getrouwd: geene. Overleden: Janna Ebbinge, 14 jaren.

ROLDE van 1—31 Oct. Geboren: Hindrik, z. van ting en Aaltien Oortwijn, te Rolde; Hanna, d. v. Anna Katrina Meijer, te Rolde; Hinderkien, d. van ders en Grietje Hofstede, te Rolde; Harm, z. van Ge en Anna Katarina Frerichs, te Rolde. — Overleden: ongeh., ruim 65 j.; Geertien Tingen, 2 j. en 5 Krabber, weduwe van H. Hommes, ruim 35 j.

Voorts een levenloos aangegeven kind van het van Geert Gommers en Annegien Woldring, te Grolloo.

MARKTBERIGTEN.

STEENWIJK, 9 Nov. Rogge f 6-00 a f 7-00. f 5-00 a f 6-25. Boter ¼ vat f 48-00 a f 48-50.

OLDEMARKT, 7 Nov. Rogge f 6-50 a f 0-00. f 5-00 a f 5-25. Boter ¼ vat f 49-50 a f 00-00.

NOORDWOLDE, 5 Nov. Rogge f 6-50 a f 7-30. f 5-10 a f 6-30. Boter 1 Ned. pd. f 1-00 a f 1-12.

GRONINGEN, 10 Nov.

Tarwe.			
Oml.	1863	68 pd.	- 6.20.
——	——	70 pd.	f 6.60.
——	——	74 pd.	- 0.00.
Old.	——	68 pd.	- 6.20.
——	——	70 pd.	- 6.60.
Rogge.			
Inl.	1863	70 pd.	f 6.15.
——	1862	66 pd.	- 5.65.
Buit.	——	68 pd.	- 5.80.
Boekweit.			
N. gr. Zand		62 pd.	- 4.65.
——		64 pd.	- 5.05.
N. Zwarte		62 pd.	- 4.55.
——		66 pd.	- 5.35.
N. Veen		64 pd.	- 4.85.
Gerst.			
N. W.	1863	52 pd.	- 3.90.
——		54 pd.	- 4.20.
Zomer	1862	54 pd.	- 0.00.
——		56 pd.	- 0.00.
N. K.	1862	58 pd.	- 4.60.
——		60 pd.	- 0.00.

Haver.			
Dikke	1863	44 pd.	
——		50 pd.	
W. V.	1863	36 pd.	
——		40 pd.	
Zw.	1863	38 pd.	
——		40 pd.	
O. V.		44 pd.	
Boonen.			
N. Paardeb.			f 4.[illegible]
Groene Erwt.			- 0.[illegible]
Graauwe dito			- 0.[illegible]
Zaden, enz.			
Koolzaad			- 10.[illegible]
Zomerzaad			- 8.[illegible]
G. Mosterdz.			- 8.[illegible]
Grove Gort			- 7.[illegible]
Parel-Gort			10.[illegible]
Raapolie per vat			- 37.[illegible]
Boter, 1e soort			- 41.[illegible]
—— 2e soort			- 38.[illegible]

Over 't geheel was de stemming voor de meeste art vaster. Tarwe meer gevraagd en hooger verkocht. prijshoudend. Boekweit in een doen. Gerst nagenoeg Dikke Haver iets meer gevraagd en hooger verkocht; als voren. Boonen niet driftiger. Koolzaad ruim p Andere Zaden als voren. Gort stil.

AMSTERDAM, 9 Nov.

TARWE ruim prijshoudend; 130 pd. bonte Pools. pd. dito f 278; 130 pd. roodb. dito f 280 bij partij.

ROGGE met goeden handel tot iets hoogere prijzen Pruissische f 190 bij partij; 124 pd. dito f 188; 120 rog f 179 bij partij; 120, 121 pd. Galatz f 174, 17 Petersb. f 181 bij partij; 119 pd. nieuwe dito f 18 Op levering per 2100 kilo iets hooger; Nov. f 165; 172, 173; Mei f 173.

BOEKWEIT vond iets meer begeerte en is goed pr 118 pd Gooische f 190; 136/2 pd. dito f 180.

KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag op het voo anderd, op het najaar vast, doch zonder handel; op in April 68½ pd. vl.

LIJNZAAD in een doen; 100 pd. Archangel f 315.

RAAPOLIE dadelijk en op levering iets aangena f 39½; vlieg. f 38¼; 1o. Dec. f 38, 37¾; Mei f 3

LIJNOLIE dadelijk flaauw, op levering williger; op vlieg. f 38¾; 1o. Dec. en voorjaar f 37¾, 38.

HENNEPOLIE op 6/w. f 45¼ vlieg. f 44.

PETROLEUM f 34 bij gerijf.

RAAPKOEKEN f 70 a f 76.

LIJNKOEKEN f 10 a f 14.

SCHIEDAM, 9 November. Moutwijn f 10¼. Jen Amst. proef f 17.

252ste Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarboven. 4e kl

1e lijst.

No. 15961 f 2000. — No. 2868 f 1000. — Nos 12262 ieder f 400. — No. 15921 f 200. - Nos. 12966, 18472 en 19210 ieder f 100.

2e lijst.

No. 11935 f 1500. — Nos. 304, 5992, 6639 ieder f 1000. — No. 15088 f 400. — Nos. 402 f 200. — Nos. 2257, 14817 en 19911 ieder f 100

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM. — 1863.

		9 Nov. pCt.	10 Nov.
Nederl.			
Werk. Sch.	2½	62 3/16	62 1/16
dito	3	75 1/8	75
dito	4	99 1/16	98 13/16
Amort.Syn.	3½	92½	93
Handelm.	4½	140¾	140 7/8
Hnd.m. Ct.	4½	140½	
Aand.H.Spw.			
ditoRijnsp.	4½		
Ned. Bank			
Rusland.			
Obl. Hope	5	100¾	100¼
Ct. 1831/33	5	82½	
dito 1840	4	73 7/8	73¼
Or.2e3e4eL.	4	74	
Cert.5e L.	4		
Obl.5eSerie	5	80¾	80½
d.1855 6eS.	5	87¾	87¼
ditovanAss.	6	52¼	52 1/8

		9 Nov. pCt.
Polen.		
Aand.fl. 500		
Obligatien	4	
Spanje.		
Obligatien	2¼	47[illegible]
Obligatien	3	53[illegible]
Binnenl.	3	51[illegible]
Amortisable Bew. Coup.		13
Oostenr.		
Obl. Goll	5	62
dito	4	61[illegible]
Obl. Metall.	5	81[illegible]
Ob.RenteA.	5	65[illegible]
Obl.Nation.	5	31[illegible]
Obl. Metall.	2½	
Belgie.		
Certificaten	2½	
Rothschild	2½	
Portugal.		
Obligatien	3	47[illegible]

9 Nov.

Nationale fondsen waren heden meer aangeboden voor buitenlandsche was de markt op nieuw stemd, vooral was dit het geval voor Oostenrijksche sische en de meeste andere soorten.

10 Nov.

De markt vervolgde heden, zoo voor Nationale als tenlandsche fondsen, hare teruggaande beweging laatstgenoemden was dit voornamelijk het geval tenrijksche en Russische fondsen.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.